

Společná tisková zpráva iniciativy Za bydlení a Hnutí DUHA

Energetická chudoba trápí až milion občanů Česka. Poslankyně a poslanci navrhli, jak ji řešit

Praha, 14. února 2023 – Pirátská poslankyně a místopředsedkyně Výboru pro životní prostředí Klára Kocmanová z důvodu naléhavosti problému energetické chudoby dnes k tématu uspořádala konferenci v prostorách Poslanecké sněmovny. „Drahé ceny energií zasahují především nejchudší sociální vrstvy, tento problém je třeba okamžitě řešit. Konference byla právě proto zaměřená na systémové příčiny energetické chudoby v Česku a její možná řešení se zaměřením na specificky ohrožené cílové skupiny,“ představila koncepci setkání Kocmanová. Akce se uskutečnila pod záštitou předsedy Výboru pro sociální politiku Víta Kaňkovského (KDU-ČSL) a předsedkyně Výboru pro životní prostředí Jany Krutákové (STAN).

Na konferenci byla představena hlavní zjištění a doporučení studie [Energetická chudoba a její řešení](#), kterou vydala společně iniciativa Za bydlení s Hnutím Duha a Platformou pro sociální bydlení, a prezentovány výsledky reprezentativního výzkumu *Segmentace energetických profilů českých domácností*, kterou zpracoval Institut 2050.

„Už v roce 2021, tedy v období před prudkým zvýšením cen energií, žilo v energetické chudobě 910 tisíc obyvatel České republiky ve zhruba 500 tisících domácnostech. Nejvíce energetická chudoba doléhá na rodiny s dětmi; jedná se o 410 tisíc osob, z toho 220 tisíc dětí. Přibližně desetina dětí v naší zemi uprostřed Evropy žila a žije v energetické chudobě,“ řekl analytik z iniciativy Za bydlení Jan Klusáček, který na konferenci studii o energetické chudobě představil.

„Energetická chudoba není v Česku záležitostí jen posledního roku, naopak představuje závažný strukturální problém, který byl dlouhodobě přehlížen. Stát má v rukou řadu nástrojů, jak jí předcházet a řešit, ať už jsou to dotace na zateplování nebo poradenství. Tyto nástroje musí správně zacílit a zpřístupnit je hlavně těm nejpotřebnějším. Na konferenci zazněla řada příspěvků ke konkrétním řešením. Teď je potřeba, aby je politici dotáhli do konce,“ okomentoval expert na energetiku a spoluautor studie z Hnutí DUHA Ondřej Pašek.

“Pokud česká politická reprezentace hledá řešení, která reálně pomůžou ohroženým skupinám, budou ekonomicky efektivní a prospějí životnímu prostředí, zásadní jsou data. V tuto chvíli můžeme nabídnout všem, kteří energetickou chudobu českých domácností řeší, reprezentativní data za rok 2022, která jasně ukazují, v jaké situaci jsou různé typy českých domácností a jaký podíl v české společnosti tvoří,“ doplňuje Jan Krajhanzl, ředitel Institutu 2050.

K otázce potřebných řešení energetické chudoby proběhly na konferenci dvě odborné panelové diskuse. První panel byl zaměřený na zefektivňování cílené pomoci státu – tedy na



příspěvek na bydlení, na sociální energetický tarif a na sociální bydlení. Tohoto panelu se zúčastnili zástupci MPSV, MMR, MPO a také analytik iniciativy Za bydlení Jan Klusáček. Druhý panel byl zaměřený na dotace na energetické renovace domů a bytů pro nízkopříjmové skupiny obyvatel a také na odborné poradenství. V rámci tohoto panelu promluvili zástupci Státního fondu životního prostředí, MPSV a místostarosta MČ Praha 3 Ondřej Rut.



„Je třeba nastavit dotační programy na rekonstrukci obecního nájemního bydlení tak, aby byly obce a městské části motivované v nich následně zabydlovat lidi v rámci podporovaného a nikoliv komerčního bydlení. Je také třeba brát v potaz fakt, že obec není vždy majitelem celého bytového domu a je tedy nutné dotace nastavit tak, aby obec měla možnost zrekonstruovat jednotlivé byty,“ řekl místostarosta MČ Praha 3 Ondřej Rut.

Pro potírání energetické chudoby, a to na systémové úrovni a s důrazem na nejohroženější skupiny obyvatel, je podle studie potřeba přijmout a realizovat následující opatření:

- přijetí zákona o podpoře v bydlení a budování celostátní sítě dostupného poradenství v oblasti bydlení a úspor energie,
- navýšení dotací z Nové zelené úsporám na komplexní energetické renovace pro nízkopříjmové domácnosti, zejména v nájemním bydlení a bytových domech,
- nároková sociálně zacílená sleva na elektřinu, plyn a teplo pro domácnosti ohrožené energetickou chudobou, zakotvená v právě novelizovaném energetickém zákoně (nárok na slevu by měl být limitován čistým měsíčním příjmem 21 tisíc Kč na osobu),
- zpřístupnění příspěvku na bydlení domácnostem, které na něj mají nárok pomocí poradenství k úsporám energií a kontaktních míst pro bydlení,
- výstavba a rekonstrukce energeticky úsporného sociálního bydlení.

„Vláda potřebuje v kontextu prohlubující se energetické chudoby v Česku reflektovat s tím související problém rostoucí bytové nouze. Co potřebujeme, je efektivní a provázaný systém prevence, dostupného poradenství a pomoci lidem a domácnostem ohrožených bytovou nouzí. Tento systém podpory v bydlení není možné zavést bez součinnosti státu a samospráv a jeho ukotvení v odpovídající legislativě,“ doplnil Klusáček.

„Energetická chudoba je systémovým problémem, který lze řešit pouze tak, že budou politici a političky i nadále spolupracovat s odborníky a odbornicemi ze sociální a environmentální oblasti. Jedná se o problém, který musíme řešit nejen teď, tedy v době, kdy jsme všichni ohroženi energetickou krizí a tento problém je tak více nasvícen, ale hlavně dlouhodobě. A především ho musíme řešit napříč ministerskými resorty,“ uzavřela Klára Kocmanová.

Kontakty:

Ondřej Pašek, energetický expert Hnutí DUHA, 608 381 602, ondrej.pasek@hnutiduha.cz

Petr Schovánek, mediální koordinátor iniciativy Za bydlení, 776 466 682,

petr.schovanek@socialnibydeni.org

Veronika Šmídová, tisková mluvčí a PR manažerka České pirátské strany, 778 111 466,

veronika.smidova@pirati.cz